మీసాలు

"టిఫిన్ రెడీ అయ్యిందీ!" అంటూ వంటింట్లోంచి కేక పెట్టింది సావిత్రి.

"ఆఁ...వస్తున్నా!" అంటూ తనూ ఓ చిన్నపాటి కేకపెట్టాడు వీరయ్య - అద్దంలో తనివితీరా మీసాల్ని చూసుకుని పురి పెట్టుకుంటూ.

ఆ, ఇంట్లో టిఫిన్లూ, భోజనాలూ ఏయే సమయాల్లో తింటారో ఆ చుట్టుపక్కల ఇళ్ళవాళ్ళకందరికీ తెలిసిపోతుంటుంది. అలా తెలిసిపోవడానికి కారణంవాళ్ల కేకలే! సావిత్రి వాళ్లది పల్లెటూరు అవడం వల్ల ఆమెకు గట్టిగా కేకలుపెట్టి మాట్లాడ్డం అలవాటు. ఆమె అలవాటే వీరయ్యకూ వచ్చేసింది.

'అద్దం ముందర నిలబడితే చాలు - భోజనం, టిఫెనూ ఏమీ కాబట్టవు. అట్లే మీసాల్ని దువ్వుకుంటూ, పురిపెట్టుకుంటూ మురిసిపోతా ఉంటావు!" అంటూ చిరుకోపం ప్రదర్శిస్తూ వీరయ్య పక్కనే నిలబడింది సావిత్రి. అతని మీసాల్ని అద్దంలో మొహాన్నీ మార్చిమార్చి చూస్తోంది.

అతను ఆమెవైపు చూడకుండా తన మీసాల్నే చూసుకుంటూ ఉన్నాడు. కాసేపు ఎడమ బుగ్గని గాలినింపి బుడగలా చేస్తాడు. మారి కాసేపు కుడి బుగ్గని బుడగలా మార్చేస్తాడు. ఇలా మీసాల అందాల్ని వివిధ కోణాల నుంచీ పరిశీలించి చూస్తూ ఉన్నాడు. మీసాలలోని ప్రతి వెంట్రుకనీ క్రమశిక్షణతో ఒకదాన్తో ఒకటి ఎట్లా ఒదిగి చివర్లో మెలితిరిగి ఉన్నదీ పరీక్షగా చూస్తూ ఉన్నాడు. ఎక్కడయినా ఏ ఒక్క వెంట్రు కయినా తిరుగుబాటు ప్రకటించిందా - దాన్ని ముందు దువ్వెనతో బెదిరిస్తాడు. అక్కడితో అది బెదిరి అణిగి మణిగి ఉందా సరేసరి! లేదూ మొక్కవోని ధైర్యంతో తిరుగుబాటు ప్రకటిస్తూనే ఉందా - ఇక అంతే దాన్ని కత్తెరతో శిక్షిస్తాడు వీరయ్య.

"టిఫెన్ చల్లారిపోతా ఉందీ!" అంది సావిత్రి దీర్ఘం తీస్తూ.

మీసాల ప్రపంచంలోంచి ఇలలోకి ఊడిపడ్డట్టు ఉలిక్కిపడ్డాడు వీరయ్య. కొంత కోపం, కొంత చిరాకూ కలగలపిన చూపులతో శ్రీమతి వైపు చురచుర చూడసాగాడు.

'ఏంది అట్ల చూస్తావు... టిఫెను...." అంది సావిత్రి అతని చూపులకి అర్థాలేవీ వెతక్కుండానే.

"ఏందే! ఎప్పుడూ టిఫెన్ టిఫెన్ అంటూ నా ప్రాణాలు తీస్తావ్ - ఏం పనిచేస్తా ఉండాడా అనికూడా చూడకుండా!"

"సందు దొరికితే చాలు అద్దం ముందర నిలబడి మీసాలు పురిపెట్టే పనేగదా నీది! ఇంతకన్నా నీకు ఇంకో పని ఉన్నట్లు కాపురాని కొచ్చిన ఈ పదేండ్లలో నేను చూడనే లేదబ్బా!"

"నోర్ముయ్యవే, ఏం టిఫెన్ చేసినావ్?"

"దోసెలు - సెని గిత్తనాల చట్నీ!"

"అవునా ! అయితే పద పద!"

ఇద్దరూ వంటింటివేపు దారి తీశారు.

వీరయ్యకు మీసాలు మాత్రమే లావుకాదు. శరీరం కూడా లావే...'లావు' అనడం కన్నా దృఢంగా ఉంటాడు అనడమే సబబు! అతను చేస్తోన్న పోలీసు కానిస్టేబులు ఉద్యోగానికి అతని శరీరంతో పాటూ అతని మీసాలు కూడా ఎంతో ఉపయోగకరంగా ఉంటాయి. ఆ మాటే అతని సహోద్యోగులూ, అతని దగ్గరిమిత్రులూ అన్నప్పుడు తృప్తిగా నవ్వుతుంటాడు వీరయ్య. నిజానికి కానిస్టేబుల్ వృత్తిలో ఉన్న ఎంతోమంది కంటే వీరయ్యకు దయా, మానవత్వం అన్నవి ఎక్కువ పాళ్లలో ఉన్నాయనే చెప్పాలి. అందుకే వీరయ్య పై అధికారులు -

"నీకు అంత లావు మీసాలే లేకుంటే బస్టాండులో మూటలు మోసే హమాలీ కూడా ఖాతరు చెయ్యడు తెలుసా!" అని అంటూ ఉంటారు. అలావాళ్ళు అన్నందుకు అతను ఎప్పుడూ నొచ్చుకోలేదు. తనని ఏదో రకంగా కాపాడుతూ ఉన్న మీసాల మీద అతనికి ఎప్పుడూ ఎనలేని ప్రేమే! అసలు ఆ ప్రేమ ఈనాటికి కాదు - దాదాపు పదేళ్ళనాడు జరిగిన ఒక సంఘటన అతన్ని ఎప్పటికీ మురిసిపోయేలా చేస్తూ ఉంటుంది.

అదేమిటంటే -

అప్పటికింకా వీరయ్య 'రిజర్వుడు కానిస్టేబులు' గానే ఉన్న రోజులు. అప్పుడప్పుడే అతనికి కొత్తగా పెళ్లయింది కూడా. తెల్లవారుతున్నట్టే లేవడం, నున్నగా గడ్డం గీసుకుని, చక్కగా గంజిపెట్టి ఇస్త్రీ చేసిన ఖాకీ నిక్కరూ, మందమైన తెల్లటి బనియనూ వేసుకుని పెరేడ్ గ్రౌండ్‌కు వెళ్ళడం -పెరేడ్ అయిపోయాక ఇంటికొచ్చేసి స్నానం పూర్తి చేసుకుని చక్కగా తలనూ, మరీ చక్కగా మీసాల్నీ దువ్వుకుని డ్యూటీకి వెళ్తున్న రోజులు.

ఓ రోజు ఉదయం వీరయ్య డ్యూటీకి వెళ్ళాడు. 'ఎస్.పి.' దొరగారు హఠాత్తుగా రిజర్వుడు కానిస్టేబుల్స్‌ని ఇన్‌స్పెక్షన్ చేయడానికి వస్తున్నట్టు కబురందింది. కానిస్టేబుల్సందరికీ గుండెల్లో గుండెలు లేవు. ఇక వీరయ్య సరేసరి. అసలే అధికారులంటే హడలి చచ్చే మనిషాయె! ఆ వస్తున్నది అలాంటిలాంటి అల్లాటప్ప అధికారి కాదాయె! సాక్షాత్తు ఎస్.పి.దొరగారు! ఎస్.పి.గారు వచ్చి కొద్దినెలలే అయినా అతనంటే అందరికీ భయం. డిసిప్లిన్ లేకపోతేనూ, యూనిఫామ్ ఏ మాత్రం బాగా లేకున్నా గడ్డం షేవ్ చేసుకోడంలో శ్రద్ధ లోపించినట్టు అనిపించినా ఆయన అగ్గిమీద గుగ్గిలంలా మండి పడిపోతాడు. ఒకటి, రెండు ఇంక్రిమెంట్లను కోతపెట్టడానికి కూడా వెనకాడడని అందరికీ తెలుసు. మరి అలాంటి ఎస్.పి దొరగారు ఇన్‌స్పెక్షన్‌కు వస్తూ ఉంటే భయపడని కానిస్టేబులు ఎవరుంటారు?

మరి కొద్ది క్షణాల్లో ఎస్.పి. గారు వస్తున్నారనగా వరసలు తీరి క్రమశిక్షణని పాటిస్తూ నించున్నారు కానిస్టేబుల్స్. వీరయ్య అందరి కంటే చివరి వరసలో

చిట్టచివరి వాడిగా నించున్నాడు. తనవరకూ 'ఎస్.పి. దొర రాకుంటే తలనీలాలూ, నూటొక్క కొబ్బరికాయలూ, ఆకుపూజలూ...' ఇలాంటివి ఎన్నో తనకే జ్ఞాపకం లేనన్ని మొక్కులు అర డజను దేవతలకి మొక్కేసుకున్నాడు వీరయ్య. కానిస్టేబుళ్ళకి ఎదురుగా చెక్క బొమ్మలా నిలబడి ఉన్నాడు ఓ హెడ్ కానిస్టేబుల్. అతని పక్కగా సరదా చూడ్డానికి వచ్చిన వాడిలా నిలుచుని ఉన్నాడు రిజర్వుడు సబ్.ఇన్‌స్పెక్టర్.

తెల్లటి అంబాసిడరు కారులో ఎస్.పి.గారు రానేవచ్చారు. గంభీరంగా, హుందాగా కారుతలుపు తీసుకుని దిగుతున్నారు. ఆయన యూనిఫాంలో లేరు. నేవీ బ్లూ పేంటులోకి తెల్లటి 'టీ' షర్టుని ఇన్‌షర్టు చేశారు. కాళ్లకి స్టయిల్‌గా ఉన్న బ్రౌన్ షూస్ వేశారు. కళ్లకి రోల్డుగోల్డ్ ఫ్రేమ్ ఉన్న ఫోటోగ్రే అద్దాలు పెట్టుకుని ఉన్నారు. నింపాదిగా నడుస్తూ వస్తున్నారు. అతనికి ఎదురెళ్లి రిజర్వుడు ఎస్.ఐ. గారు సెల్యూట్ చేశారు. దాన్ని ఆయన శిరఃకంపంతోనే స్వీకరించి ముందుకు వస్తున్నారు. కానిస్టేబుళ్లందరూ బిర్ర బిగుసుకుని పోయారు.

చెక్క బొమ్మకు నోరు మాత్రమే కదిలినట్లు హెడ్ కానిస్టేబుల్ 'సావ్‌ధాన్', 'విశ్రమ్' అంటూ గావుకేకలు పెట్టసాగాడు. అందాకా బిర్ర బిగుసుకుపోయిన కానిస్టేబుళ్లందరూ 'రిమోట్ కంట్రోలర్' ఆజ్ఞల్ని పాటిస్తున్న రాబోట్‌లలా యాంత్రికంగా కాళ్లనీ, చేతుల్నీ జరుపుతున్నారు. వచ్చిన ఎస్.పీ.గారికి సెల్యూట్ చేయవలసిందిగా హిందీలో మరోమారు గావుకేక పెట్టాడు. గొప్ప క్రమశిక్షణతో కానిస్టేబుల్సందరూ పెరేడ్ పద్ధతిలో చక్కగా సెల్యూట్ చేశారు. ఎస్.పీ.దొరగారు యథాలాపంగా, లాంఛన ప్రాయంగా స్వీకరించారు ఆ సెల్యూట్ని.

ఆ తర్వాత మళ్ళీ 'సావధాన్', విశ్రమ్‌లను చేయించి అందర్నీ 'విశ్రమ్'లో ఉంచేశాడు. కానిస్టేబుల్ ఎస్.పీ గారు ఒక్కొక్కర్నే పరిశీలనగా చూస్తూ నడుస్తున్నారు.

ఎస్.పీ. గారు ఓచోట ఆగిపోయి "స్టుపిడ్...గెడ్డం చేసుకోవడం తెలీదు. పోలీసు ఉద్యోగం అనుకున్నావా? ఏమనుకున్నావ్? దిస్ ఈజ్ ఫస్ట్ వార్నింగ్ టు యూ! మరోసారి నీ గెడ్డం ఇలా కనిపించిందంటే ఐ విల్ సస్పెండ్ యూ!" అంటూ కేకలేస్తున్నారు ఓ కానిస్టేబుల్ని.

వీరయ్య గుండె మాత్రం వేగం పుంజుకున్నది. తను గెడ్డం సరిగా చేసుకున్నాడో లేదో? పెరేడ్‌కు వెళ్ళాలన్న ఆత్రంలో రోజూ చేసుకునే వెధవ గెడ్డమేగా!' అన్న నిర్లక్ష్యంతో షేవ్ చేసుకుంటాడు వీరయ్య. అందుకే అదురు పుట్టింది. గొంతుదగ్గరా, చెంపల మీదా, ఎక్కడయినా ఒకటి రెండు వెంట్రుకలు ఉన్నాయేమో అని ఒకటే అనుమానం. ఒకసారి గెడ్డాన్ని తడిమి చూసుకుందామా అనుకున్నాడు. 'విశ్రమ్' ఫోజునుండి ఏ మాత్రం కదిలినా ఎప్పుడో వస్తుందనుకునే ప్రమాదం వెంటనే వచ్చేస్తుందనే భయంతో గమ్మున ఉండిపోయాడు వీరయ్య.

నలుగురైదుగురు చీవాట్లు తిన్నాక వీరయ్య వంతు వచ్చేసింది. గుండెని బండ చేసుకోవాలన్న ప్రయత్నంలో పూర్తిగా విఫలుడై అలా ఎస్.పీ. వంక చూస్తున్నాడు నిస్సహాయంగా.

ఎస్.పీ.గారు వీరయ్యను పరిశీలనగా ఆపాదమస్తకం చూశారు. వీరయ్య లావుమీసాలవద్ద అతని చూపుల్ని ఆపేశారు. వీరయ్య నోట్లో తడి ఆరుకుపోతోంది. ఎస్.పీ. గారు "యూ సీ మిస్టర్!" అంటూ ఎస్.ఐ. గార్ని పిలిచారు.

వినయ పూర్వకంగా ఎస్.ఐ. గారు వచ్చి నిలుచున్నాడు.

వీరయ్యను చూస్తూ ఎస్.పి. గారు "వెరీ గుడ్ ! వెరీ నైస్! చూడవయ్యా ఇతన్ని పోలీసంటే ఇద్దో ఇలా ఉండాలి. ఇతని మీసాల్ని చూడవయ్యా, ఎంత చక్కగా పెంచాడో, మంచి డిసిప్లిన్ ఉన్న కానిస్టేబుల్ ఇలా ఉంటాడండీ!" అన్నారు.

తను వింటోంది కలలోనా, ఇలలోనేనా నమ్మలేక పోతున్నాడు వీరయ్య. చూడండి మిస్టర్ ఎస్.ఐ.గారూ! ఇతని మీసాలపట్ల ఇంత ఇంట్రస్టు ఉన్నందువల్ల ఆ మీసాలకు తగ్గట్టుగా దేహదారుఢ్యం కోసం ఇతనికి పోలీస్ ఫండ్‌లోంచి రెండువేల రూపాయలు శాంక్షన్ చేస్తున్నాను. ఆ డబ్బుతో ఇతను ఓ మంచి పాడి గేదెను కొనేటట్టు చూడాలి. ఇదో కానిస్టేబుల్ నీ పేరేంటో...."

"వీరయ్య సార్!" అన్నాడు అతి నమ్రతతో.

"ఆఁ! చూడు వీరయ్యా ! ఈ బహుమతి నీ మీసాలకే! నువ్వు గేదె ఉందికదా అని పాలని అమ్మేశావో..." అంటూ బెదిరిస్తూ నవ్వేశారు ఎస్.పీ. గారు.

ఎస్.పీ.గారు వెళ్ళిపోయాక కానిస్టేబుళ్ళందరూ చుట్టుముట్టారు వీరయ్యని. అతన్నో హీరోలా చూశారు అంతా. ఆ మరుసటి రోజే ఎస్.పి. గారు రెండు వేల రూపాయలు ఇవ్వడం, అటుతర్వాత రోజున ఓ మంచి గేదెని వీరయ్య కొనడం జరిగిపోయాయి.

అప్పటినుంచీ చాలామంది కానిస్టేబుళ్ళు తనలా మీసాలు పెంచడంలో తనని అనుకరించేవాళ్లు.

వీరయ్యకు రిజర్వుడు కానిస్టేబులుగా ఉండడం ఇష్టం లేక లోకల్ కానిస్టేబుల్‌గా వెళ్ళేందుకు ఎస్.పి.గారికి ఆర్జీ ఇచ్చుకున్నాడు. ఓ మూడు సంవత్సరాల తర్వాత అతన్ని లోకల్ కానిస్టేబుల్‌గా మార్పు చేశారు.

★ ★ ★

నీటుగా ఖాకీ డ్రెస్సు వేసుకుని సైకిలు ఎక్కి స్టేషను చేరుకున్నాడు పోలీసు వీరయ్య.

అదో టౌన్ పోలీస్ స్టేషను ఐదు పెద్ద గదులున్నాయి. బయటి గదిలో ఎస్.ఐ. కూచుంటాడు. దానికి పక్కగా ఉన్న గదిలో హెడ్ కానిస్టేబులూ, రైటరూ కూచుని ఉంటారు. దానికి ఆనుకుని ఉన్న గది గార్డు రూము. బయటి గదికి ఎదురుగా ద్వారానికి పక్కగా రెండు లాకప్ గదులున్నాయి. అందులో అనుమానితుల్నీ, అరెస్టు చేసిన వారినీ ఉంచుతారు. మొదటి లాకప్ గదిలో అయిదుగురు కడ్డీల్లోంచి తొంగి చూస్తున్నారు. వాళ్ల చూపుల్ని చూస్తే జీవితమంతా పోగొట్టుకున్నారేమో అన్న భ్రమలో పడిపోతారు. వీరయ్యకి ఇలాంటి వాళ్లని చూసినప్పుడు కడుపు తరుక్కు పోతుంటుంది.

బయటి గదిలోనే కూచున్న ఎస్.ఐ. ముందుకు వచ్చి సెల్యూట్ చేశారు వీరయ్య.

"పన్నెండింటికి నువ్వే కదా సెంట్రీ ఎక్కేది!" అడిగాడు ఎస్.ఐ.

"యస్సార్!" అన్నాడు వీరయ్య.

"కొత్త డి.ఎస్.పి. దొర వస్తున్నారు. కాస్త ఎలర్ట్‌గా ఉండవయ్యా! ఆయన మహా స్ట్రిక్ట్ ఫెలో. కర్నూల్లో స్టాఫుని గడగడలాడించాడు" అన్నారు ఎస్.ఐ గారు.

"అలాగే సార్!" అనేసి బయటి కొచ్చేశాడు వీరయ్య.

పన్నెండు గంటలు అవుతున్నట్టే సెంట్రీ డ్యూటీకి ఎక్కాడు వీరయ్య. మామూలుగా సెంట్రీ డ్యూటీకి ఎక్కడం అంటే చాలా హాయైన పని. ఏముందీ, స్టేషను ఆవరణలో ఉన్న వేపచెట్టు కింద తక్కిన కానిస్టేబుళ్ళతో కబుర్లాడుకుంటూ ఉండడం, లేదంటే ఎస్.ఐ. గారికో, సి.ఐ. గారికో సిగరెట్లూ కాఫీలూ తెచ్చి ఇవ్వడమే డ్యూటీ అన్నమాట. కానీ, ఆ రోజు స్టేషను ముఖద్వారం వద్దనే కొయ్యబొమ్మలా నిలుచుని ఉన్నాడు. అతని చేతిలో తుపాకీ ఉంది. దాని అడుగుభాగం అతని కాళ్ల వద్ద ఉంది. మొన చేతిలో ఉంది. అంటే ఏ క్షణంలోనైనా వచ్చే డి.ఎస్.పి.గారికి తుపాకీతో 'వందనం' చేయడానికి వీలుగా నిలబడ్డాడన్న మాట.

"వీరయ్యదే ఛాన్సురా.. ఈ రోజు నిజమైన సెంట్రీడ్యూటీ చేస్తున్నాడు!" అంటూ చెట్టుకిందనుంచి ఇద్దరు కానిస్టేబుళ్ళు హాస్యాలాడుతున్నారు.

మీసాలచాటునుంచీ నవ్వుకున్నాడే కానీ కదల్లేదు వీరయ్య. స్టేషనులోని వైర్‌లెస్ సెట్‌లో "హలో రవీంద్ర... ఓవర్.. హలో... 378 సెట్ వద్దకు రమ్మనండి....ఓవర్" ఇలా ఏవో శబ్దాలు వినిపిస్తున్నాయి అస్పష్టంగా.

ఇంతలో ఓ నీలంరంగు జీపు స్టేషను ముందు ఆగింది. అందులోంచి డిప్యూటీ సూపరింటెండెంట్ ఆఫ్ పోలీసు (డీ.ఎస్.పీ) గారు దిగారు. అతను పూర్తిగా ఖాకీ యూనిఫామ్‌లో ఉన్నారు.

ఆత్రంగా స్టేషనులోంచి పరుగు పరుగున వచ్చి సెల్యూట్ చేశాడు ఎస్.ఐ., డీ.ఎస్.పీ. గారికి.

వీరయ్య సెంట్రీగా తన డ్యూటీని మరింత శ్రద్ధగా చేసేందుకు ముక్కుకు సూటిగా చూస్తూ నీలుక్కుపోయి బొమ్మలా ఉన్నాడు కదలకుండా.

స్టేషను మెట్లెక్కుతూ ఉన్న డీ.ఎస్.పీ గారు తనకు దగ్గరగా వస్తున్నట్టే ఎంతో 'స్మార్ట్' గా తుపాకీతో గౌరవ వందనం చేశాడు వీరయ్య.

అంతే.

ఓసారి తేరిపార చూశాడు డీ.ఎస్.పీ., వీరయ్యని. డీ.ఎస్.పీగారి కళ్లు ఏవగింపుగా వీరయ్య మీసాల్ని చూశాయి.

"ఎవరీ మీసాల పోతు?" అన్నాడు డీ.ఎస్.పీ.

"మన కానిస్టేబుల్ సార్!" అన్నాడు ఎస్.ఐ. నమ్రతతో.

"సర్లేవయ్యా! జోకులు మాట్లాడకు. ఐ హేట్ జోక్స్ యూ నో! మన కానిస్టేబుల్ కాకుండా ఎవడో వచ్చి మన స్టేషను ముందు సెంట్రీ డ్యూటీ ఎలా చేస్తాడని

అనుకుంటాను? అంతమాత్రం నాకు కామన్ సెన్స్ ఉండదనుకున్నావా?....” ఇలా సాగుతోంది డి.ఎస్.పీ. గారి ధోరణి.

'మీసాల పోతు' అన్నమాట ముల్లులా గుండెలో గుచ్చుకుని 'కళుక్కు' మంది వీరయ్యకు.

డీ.ఎస్.పీ. గారు అక్కడినుంచి చకచకా వెళ్ళిపోయి ఎస్.ఐ. కూచునే సీటులోనే కూచున్నారు. అతనికి ఎదురుగా ఉన్న కుర్చీలో ఎస్.ఐ. గారు కూచోలేదు.'దొరగారి అనుమతి కొరకు' అలా డీ.ఎస్.పీ. గారి వైపు దీనంగా చూస్తూ ఉన్నాడు.

“వాడు చేస్తోంది పోలీసు ఉద్యోగం అనుకున్నాడా? లేక దాదాగిరి ఉద్యోగం అనుకున్నాడా? పిలూ వాణ్ణి!” అన్నారు.డీ.ఎస్.పీ. గారు ఎస్.ఐ. గారితో.

ఏయ్ 416 దొరగారు పిలుస్తున్నారు. తొందరగా రా!”అంటూ ఎస్.ఐ.గారు గట్టిగానే కేకవేశాడు.

భయం భయంగా చూస్తూ వచ్చాడు వీరయ్య.

“నీ పేరేమిటి?” అంటూ సిటీలో పెరిగిన గొప్పింటి అబ్బాయి జెర్రి పిల్లను చూసినట్టు వీరయ్య మీసాల్ని అసహ్యంగా చూస్తున్నాడు.

“వీ...వీరయ్య సార్!”

“ఎందులో వీరుడివి? వీరుడి ననేనా మీసాలు అంతంత లావుగా పురిపెట్టి మరీ పెంచుతున్నావ్?”

ఏం జవాబివ్వాలో తోచక మౌనంగా నిలుచుండిపోయాడు వీరయ్య బిక్కమొహంతో.

“ఏం అలా గుడ్లు మిటకరించి చూస్తున్నావ్? బజారు రౌడీ నాయాళ్లకీ, నీకూ తేడా ఏముందీ? ఆ బట్టలలోనా? రాస్కెల్ ! కొండముచ్చు మొహానికి పురులు తిరిగిన మీసాలొకటి.. పెద్ద పాళెగాడివా నువ్వు!” అంటున్న డీ.ఎస్.పీ. మాటలకి తన కాళ్ళ కింద భూమి కదిలిపోతున్నట్టు ఉంది వీరయ్యకి. గుండె లయ తప్పి కొట్టుకుంటోంది. అనవసరంగా తన మీసాల్ని ఎద్దేవా చేస్తూ, తిట్టి పారేస్తూన్న డీ.ఎస్.పీ. మీద విపరీతంగా కోపం ముంచుకొచ్చేస్తోంది. పేదవాని కోపం పెదవికి చేటు. ఏం చేయగలడు తను తల వంచుకోవడం తప్ప!

“ఏయ్! నిన్నే ఇటు చూడు ఏంటలా తల వాల్చేశావు మరోమారు నేను వచ్చినపుడు ఇలా బుర్ర మీసాలతో కనిపించావో...దిగ్గొరిగిస్తా ఏమనుకున్నావో! ఎస్.... యూ కెన్ గో. వెళ్ళిపో... నీ మొహం చూస్తుంటేనే ఏవగింపు” అన్నారు డి.ఎస్.పి.గారు.

“సార్! మీసాలు పెంచుకుంటే అలవెన్స్ ఇస్తామని గవర్నమెంటు హామీ కూడా ఇచ్చింది...” అందామనుకున్నాడు. కాని నోరుపెగల్లేదు వీరయ్యకి.

సెంట్రీగా మళ్ళీ యథాస్థానానికి వచ్చి నిలబడ్డాడే కానీ అతని మనసు మనసులో లేదు. అతని తలనిండా విపరీతమైన ఆందోళనా, ఆవేశాలతో నిండిపోవడం వల్ల కళ్ళల్లో నీళ్ళు సుడులు తిరుగుతున్నాయి. తను ఏ మీసాలనయితే ఎంతో ఇష్టంగా తన ఆరోప్రాణంగా భావిస్తూ వచ్చాడో, ఏ మీసాలతో తను ఎందరి మెప్పును

సంపాదించగలిగాడో, అదే మీసాల వల్ల ఈ రోజు డీ.ఎస్.పీ దొరతో చీవాట్లు! మనసంతా వికలమైపోతోంది వీరయ్యకు.

మూడు గంటలకల్లా వీరయ్య సెంట్రీ దిగడం, డీ.ఎస్.పీ గారు వెళ్ళిపోవడం వరసగా జరిగాయి.

తక్కిన కానిస్టేబుళ్ళంతా తనమీసాల గురించి విపరీతమైన సానుభూతి చూపిస్తుంటే భరించలేక బజార్లోకి వెళ్ళిపోయాడు వీరయ్య. అతని మెదడంతా మొద్దుబారినట్టయింది. బస్సుస్టాండులోని ఓ మారుమూల కాకా హోటల్లో కాఫీ తాగేసి, సిగరెట్టు వెలిగించాడు. సిగరెట్టు కూడా రుచించడం లేదు. సగం సిగరెట్టు విసుగ్గా దూరంగా విసిరేశాడు.

"ఇక్కడుండావా? రా రా నిన్ను సి. ఐ. పిలుస్తున్నాడు" అంటూ తన పక్కనే వచ్చి కూర్చున్నాడు రమణ.

రమణకీ, వీరయ్యకీ మంచి స్నేహముంది. వారి స్నేహం ఇప్పటిది కాదు - పోలీసు డిపార్టుమెంటులోకి రిజర్వుడు కానిస్టేబుళ్ళుగా సెలక్షను అయినప్పటిది.

"ఎందుకురా?" అన్నాడు వీరయ్య.

"పెద్దాఫీసర్లు నాకు చెప్తారా అన్నీ!" అన్నాడు రమణ నవ్వుతూ.

రమణతో పాటు నడవసాగాడు వీరయ్య, డీ.ఎస్.పీ. దొర తన మీసాల విషయంలో అన్న మాటలన్నీ చెప్పాడు. అలా చెబుతున్నప్పుడు వీరయ్య గొంతు బొంగురు పోవడం రమణ గమనించకపోలేదు.

"చూడరా వీరా! నువ్వూ, నేనూ మహారాజుబిడ్డలం కాము. కడుపు కోసం దీంట్లో చేరాము. కానీలేరా, మన ఆఫీసర్లే గదా మనల్ని అంటూ ఉండేది... బాధపడొద్దు" అంటూ ఓదార్చాడు రమణ.

సి.ఐ.(సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టర్) గారి ఆఫీసులోకి అడుగుపెట్టాడు వీరయ్య. రమణ బయటే ఉండిపోయాడు.

ఎదురుగా ఉన్న కుర్చీలో సి.ఐ. కూచుని ఉన్నాడు.

సెల్యూట్ చేశాడు వీరయ్య.

తిరిగి దండం పెట్టలేని దేవుడిలా వీరయ్యనే చూస్తున్నారు సి.ఐ.గారు.

"ఇదో ఫోర్ సిక్స్‌టీన్! నీ మీద కంప్లయింట్ చేశారు డీ.ఎస్.పీగారు. రేపటి కల్లా నీ మీసాలు తీసెయ్యాలి. తెల్సిందా? నువ్వు తీసుయ్యకపోతే నేను అసమర్థుడినైనట్లే లెక్క. నేను సి.ఐ.ని అయినా నా మీసాలు చూడవయ్యా ఎట్లా ఉన్నాయో! దారప్పోగుల్లా ఉన్నాయి. ఇలా వుండాలి మీసాలంటే. డీ.ఎస్.పీ దొరకి ఇలాంటి మీసాలే కదా.... ఏం అర్థమవుతోందా?" అన్నారు సి.ఐ. గారు.

"సార్! పదేళ్ళ కిందట నా మీసాల్ని చూసే అప్పటి ఎస్.పి. దొరగారు పోలీసు ఫండ్‌లోంచి రెండు వేలు బహుమతితో పాడి గేదెను కొనిచ్చారు సార్!" అన్నాడు వీరయ్య అవేశాన్ని కనబరచకుండా ఉండేందుకు ప్రయత్నిస్తూ.

"ఒక్కో ఆఫీసరు ఒక్కో రకమయ్యా. అయనకి అలా మీసాలుండడం ఇష్టం! ఈయనకి మీసాలు ఉండడం ఇష్టం లేదు. ఇప్పుడేమంటావు? మీసాలు తీసెయ్యవా? ఆ ఎస్.పీ.గారు నీకు బహుమతి ఇస్తే ఈ డీ.ఎస్.పీ.గారు కనీసం రెండు ఇంక్రిమెంట్లు కట్ చేస్తారు. ఇంక నీ ఇష్టం..."

"అది కాదు,సార్! మీసాలు పెంచుకుంటే ప్రత్యేక అలవెన్సు ఇవ్వాలని చట్టం చేస్తోంది కదా గవర్నమెంటు.."అంటూ గొణిగాడు వీరయ్య.

"ఆ చట్టం అమల్లోకి రాలేదుగా! ఇన్ని మాటలెందు గ్గానీ.. డీ.ఎస్.పీ. దొరగారికి ఇష్టంలేని మీసాలు తీసెయ్యి... ఎస్. యూకెన్ గో!" అనేసి తల వంచేసుకుని ఏదో రాసుకుంటూ ఉండిపోయారు సి.ఐ.గారు.

★ ★ ★

ఉదయం అద్దం ముందు నిలుచుని తన మీసాల్ని చూసుకుంటూ సుతారంగా దువ్వుకుంటూ ఉంటే వీరయ్య మనసు గుబులు గుబులుగా ఉంది. ఓసారి తల పంకించి సైకిలు మీద బయల్దేరాడు డ్యూటీకి. దార్లోనే ఉంది సి.ఐ.గారి ఆఫీసు. అక్కడి కొచ్చేటప్పటికి ఆఫీసు బయటే ఉన్నారు సి.ఐ.గారు. టక్కున సైకిలు దిగి సెల్యూట్ చేశాడు వీరయ్య.

"ఏం.....ఇంకా తీసెయ్యలేదు మీసాలు...ఇంక్రిమెంట్లు కట్ చేయాలా?" అన్నారు సి.ఐ.గారు కాస్త కఠినంగానే.

క్రితం రాత్రి తన భార్య ఇచ్చిన ధైర్యంతో అన్నాడు వీరయ్య – "తమరి చిత్తం సార్! ఇంక్రిమెంటు వదులుకోడానికి సిద్ధపడ్డాను."

వీరయ్య కంఠంలో స్థిరత్వం చూసి కంగుతిన్నారు సి.ఐ.గారు.

వెళ్ళొస్తాను సార్!" అని చెప్పేసి ఆనందంగా స్టేషను వైపు దారి తీశాడు వీరయ్య.

(ఆంధ్రప్రభ వీక్లీ – 13 జనవరి, 1993)